

“Sönük aklıma uzaktan göründü.” ifadesini nasıl anlamalıyız?

“... Bu ders akıldan ziyade kalbe nazırdır, delilden ziyade zevke bakar.”(1)

cümlesi, bismelenin sırlarının kalp ağırlıklı olduğuna ve aklın bu sahada sönük kalacağına işaret etmiş oluyor.

“Gecede zulümat, nasıl nuru gösterir. Öyle de insan, zaaf ve acziyle, fakr u hâcatıyla, naks ve kusuruyla, bir Kadîr-i Zülcelal'in kudretini, kuvvetini, gınasını, rahmetini bildiriyor.”(2)

"Yâ Rab! Madem çare-i necat budur. Senin yolunda o cüz-i ihtiyarîden vazgeçiyorum ve enaniyetimden teberri ediyorum."

"Tâ senin inayetin, acz ve zaafıma merhameten elimi tutsun. Hem tâ senin rahmetin, fakr u ihtiyacıma şefkat edip bana istinadgâh olabilsin, kendi kapısını bana açsın."

"Evet, her kim ki rahmetin nihayetsiz denizini bulsa elbette bir katre serap hükmünde olan cüz-i ihtiyarına itimat etmez, rahmeti bırakıp ona müracaat etmez.”(3)

Bu ifadede tevazu manası da olmakla birlikte, hakikatlerin keşfinde insanın acz, fakr ve zaafını bilerek dergâh-ı İlahiyeye iltica etmesinin önemi ders verilmektedir. Bu tarz ifade ile okuyucuya şöyle bir ikaz da yapılmaktadır:

“Bismelenin sırlarını okurken kalben onlara teveccüh edin, kendinizi kaptırarak, zevkle sindire sindire okumaya çalışın. **Her cümlesini denklem çözer gibi aklın mizanlarıyla tartmaya çalışmayın.** Aksi halde, [Onuncu Nota](#)'da ifade edildiği gibi, **'O ab-ı hayat, parmağı mesken ittihaz etmez ve o nur sönmese de gizlenir.'**”

Dipnotlar:

- (1) bk. [Lem'alar, On Dördüncü Lem'a, İkinci Makam.](#)
- (2) bk. [Sözler, Otuz Üçüncü Söz, Otuz Birinci Pencere.](#)
- (3) bk. [age., On Yedinci Söz'ün İkinci Makamı.](#)